

(1921—27). Կը հրաժարի միաբանութենէն և կը մեկնի Ամերիկա:

ՆՐԱՅԻՅ ԿՈՒՍԱՆ. — 1651ին Ս. Յակոբի վանքին կը յիշատակէ Սաղմոս և Յս. որոյի ձեռագիրը (ՄԶ. Թ. 1651) հետեւեալ յիշատակարանով. «... Դարձեալ յիշեսջիք... զվերջին ստացող սուրբ սաղմոսարանիս որ... վասն որոյ և այս կուսակրան նըսէֆ անուն աղջիկս ցանկացաւ այս անուշահոտ բուրաստանիս և ստացաւ զսա ի հալալ վաստակօք և իւր ձեռագործով, ոչ թէ յայլոց աղերսեալ է. այլ իւրեան կարիքն է կտրեր և զհոգին պայծառացուցեր և եզ յիշատակ ի սուրբ Երուսաղէմ. ի հայր հայկազունիս տէր Աձատուր. մեծ բաբունիս... ի թուարկութեան հայոց տղգիւս Ռձ (=1651) երորդ ամի»: (Խապ. Յուց. տետր. 19. էջ 2211):

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ԱԲ. — Մբ. 1701ին:

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ԵՊՍ. ԿԻԻՆԷՍԷՐԵԱՆ. — Մբ. Սսոյ. կնիքը 1842. ուխտաւորութեամբ կայցելէ Ս. Յակոբի վանքը 1851ին. Առ. Հալէպի. ապա ինքնընտիր կթղ. Սսոյ և գիշերայն գաղտնի օժուած 1866 Յունիս 11ին: Նիկողայոս եպս. Պոլիս կը բերուի Բ. Դրան միջոցաւ և յետոյ պետական թոյլտուութեամբ Սիս կը դառնայ. իսկ պատրիարքարանի բողոքին վրայ ընդ հսկողութեամբ 1871 Օգոստ. 14ին Պոլիս կը բերուի և 29 Սեպտ.ին ալ իբր աքսորական Արմաշու վանքը կը փոխադրուի: Կայսերական փոփոխութեան հետեւանքով ազատութիւն կը գտնէ և Պոլիս գալով 1876ին գրաւոր կերպով կաթուղիկոսական տիրոջսէն կը հրաժարի և հրամանաւ պատրիարքարանի Ատանա կը մեկնի իբր սոսկ եպիսկոպոս և հոն կը վախճանի 1880ին և կը թաղուի Ս. Աձածին. եկեղեցիին բակը:

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ԵՊՍ? — Սպասուոր Ս. Երուսաղէմայ և յուսար յուսարուղի Ս. Գերեզմանին Քրիստոսի: ՌՂԳ (=1644) թուին անոր խնդրանքովը, անձանօթ գրիչ մը Ս. Յակոբի վանքին մէջ կ'ընդօրինակէ Սիւնեաց Առաքել եպս.ի Աղաւ գիւղը և Տնօրինական Ս. Տեղեաց վերաբերեալ զանազաններու տաղերը (ՄԶ. Թ. 1417): Նոյն ձեռագիրին յիշատակարանին մէկ մասը կը զընենք հոս նոյնութեամբ. «... կատարեցաւ սա Տաղարաւս ի աստուածակոխ սուրբ քաղաքն Երուսաղէմ, ի դուռն Ս. Յակոբայ. ի թուականին հայոց ՌՂԳ (=1644) Հոկտ. ամսոյ իս ին